

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ Δ/ΣΗΣ
& ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 27
Ταχ. Κωδ.: 101 83 - ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Α.Ντονά, Β. Νασίου
E-MAIL : a.ntona@ypes.gr
Τηλέφωνο: 213136-4844 , 4808

Αθήνα 31 Δεκεμβρίου 2013

Αριθμ. Πρωτ.: 50106

**ΠΡΟΣ: Την Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Αττικής
Κατεχάκη 56
Τ.Κ. 11525 Αθήνα**

ΘΕΜΑ: Έλεγχος νομιμότητας στις αποφάσεις επιβολής τελών και ψήφισης π/υ 2014 των Δήμων.

Σε απάντηση του υπ' αριθμ. οικ.65710/53500/6.12.2013 εγγράφου σας και ακολουθώντας τη σειρά των τιθέμενων ερωτημάτων, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Για τον προσδιορισμό των εξόδων των ανταποδοτικών υπηρεσιών υπολογίζονται όλες οι δαπάνες που αφορούν στη συγκεκριμένη αντιπαροχή. Αυτό σημαίνει ότι υπολογίζονται οι δαπάνες οργάνωσης και λειτουργίας της υπηρεσίας της οποίας αρμοδιότητα είναι η συγκεκριμένη αντιπαροχή, αλλά και το μέρος των δαπανών άλλων υπηρεσιών του δήμου που αναλογεί στην αντιπαροχή. Για παράδειγμα, όπως σας έχει διευκρινιστεί και παλαιότερα, οι δαπάνες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην απόφαση καθορισμού (του συντελεστή) του τέλους καθαριότητας και φωτισμού, είναι αυτές που καταχωρούνται στους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού που αφορούν στην Υπηρεσία Καθαριότητας και Φωτισμού (Κ.Α. 20) καθώς και τυχόν άλλες δαπάνες που εγγράφονται σε άλλους κωδικούς αριθμούς υπηρεσιών (π.χ. Γενικές Υπηρεσίες – Κ.Α. 00), αλλά μόνο κατά το μέρος αυτών που αναλογεί στις ανταποδοτικά παρεχόμενες υπηρεσίες καθαριότητας και φωτισμού (ΣτΕ 60/2010, πρβλ. ΕτΕ 3182/2008 επταμ. και απόφαση ΔΕΚ της 2.12.1997, στην υπόθεση C-188/95, Fantask, Συλλ. 1997 σελ. Ι-6783, σκέψη 30). Το μέρος αυτό θα πρέπει να αναφέρεται διακριτά και να αιτιολογείται κατά το δυνατόν από ποσοτικά στοιχεία που διαθέτει ο δήμος.

Για την ισοσκέλιση των ανταποδοτικών τελών στον προϋπολογισμό του Δήμου, στο σκέλος των εσόδων λαμβάνεται υπόψη μεταξύ άλλων η προσδοκία εισπράξεων από οφειλές ανταποδοτικών τελών παρελθόντων οικονομικών ετών (δηλ. ΚΑΕ 32 μείον ΚΑΕ 85) και τα έσοδα από παλαιές «απαιτήσεις», που βεβαιώνονται για πρώτη φορά το τρέχον έτος (ΚΑΕ 21). Διευκρινίζεται ότι, για τον υπολογισμό των επισφαλειών στην είσπραξη οφειλών από ανταποδοτικά τέλη, θα χρησιμοποιηθεί αναλογικά η μεθοδολογία που ορίζεται στην ΚΥΑ για τον υπολογισμό του συνόλου των επισφαλειών (ΚΑΕ 85), δηλαδή θα εκτιμηθούν οι εισπράξεις του ΚΑΕ 32 και το υπόλοιπο ποσό του ΚΑΕ θα πρέπει να θεωρηθεί επισφαλή.

Αντίστοιχα, στο σκέλος των δαπανών, για την ισοσκέλιση λαμβάνονται υπόψη μεταξύ άλλων και οι δαπάνες παρελθόντων οικονομικών ετών, που δεν πληρώθηκαν (ΚΑΕ 81).

2. Αναφορικά με το πλεόνασμα ή έλλειμμα που προκύπτει στα ανταποδοτικά τέλη, κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση που τα εισπραχθέντα σε κάποιο έτος υπολείπονται των δαπανών, τα έσοδα που λόγω της υστέρησης δεν πραγματοποιήθηκαν πρέπει να προστεθούν στα έξοδα του επόμενου έτους (στοιχείο καθορισμού ενδεχομένως αυξημένου συντελεστή για το επόμενο έτος) και αντίθετα, στην περίπτωση που υπερκαλύπτουν τις δαπάνες, να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των δαπανών του επόμενου έτους (στοιχείο καθορισμού ενδεχομένως μειωμένου συντελεστή για το επόμενο έτος).

Γι' αυτό το λόγο για τη λήψη της απόφασης καθορισμού των ανωτέρω τελών ή δικαιωμάτων (συντελεστών), η οποία κατά τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις λαμβάνεται κατά το προηγούμενο του έτους αναφοράς της, έτος, απαιτείται να υφίσταται εκτίμηση για το ύψος των ανωτέρω εσόδων και δαπανών έως τη λήξη του έτους που διανύεται, ώστε οποιαδήποτε έλλειμμα ή πλεόνασμα κάλυψης των σχετικών δαπανών του τρέχοντος έτους σε συνδυασμό με τις δαπάνες που προγραμματίζουμε για το επόμενο έτος, να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του συντελεστή στο πλαίσιο της αρχής της ανταποδοτικότητας.

Από τα ανωτέρω, καθίσταται φανερό ότι από τη φύση της η έκδοση της εν λόγω απόφασης, στηρίζεται σε μια προϋπολογιστική διαδικασία, η οποία συνιστά ταυτόχρονα και στοιχείο του π/υ του επόμενου έτους.

3. Στο πλαίσιο της ανταποδοτικότητας θα πρέπει να υπάρχει αναλογική σχέση μεταξύ εσόδων και δαπανών και όχι απαραίτητα απόλυτη ταύτισή τους. Το στοιχείο αυτό εξετάζεται κατά τον έλεγχο νομιμότητας και όχι η αναγκαιότητα ή μη αύξησης των τελών..

4. Σχετικά με την απόφαση καθορισμού των τελών επισημαίνουμε ότι, λόγω του ανταποδοτικού τους χαρακτήρα, αφετηρία αποτελεί ο προϋπολογισμός των δαπανών του επόμενου οικονομικού έτους.

Τα στοιχεία εσόδων-εξόδων που ορίζονται ως απαιτούμενα στην υπ' αριθμ. 30842/31-7-13 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών για την κατάρτιση του π/υ των δήμων οικονομικού έτους 2014, εξυπηρετούν την προϋπολογιστική διαδικασία, στην οποία στηρίζεται η έκδοση της απόφασης. Ενδεικτικά τα βήματα τα οποία πρέπει να ακολουθηθούν κατά τη διαδικασία αυτή είναι τα εξής:

1. Εκτιμάται το συνολικό ύψος εξόδων έτους 2013. Για το σκοπό αυτό λαμβάνεται υπόψη η πορεία εκτέλεσης των εξόδων κατά το έτος 2012, μπορεί όμως το ύψος τους να μη συσχετίζεται μεταξύ των δύο χρήσεων. Δεν υποδεικνύεται δηλαδή συγκεκριμένος τρόπος εκτίμησης ως προς το ύψος των εξόδων αυτών. Με την ίδια λογική, προϋπολογίζονται τα έξοδα 2014.

2. Εκτιμάται το συνολικό ύψος εσόδων έτους 2013. Για το σκοπό αυτό λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη των εισπράξεων κατά το έτος 2012 και το επίπεδο εισπραξιμότητας που έχει σημειωθεί. Δεν υποδεικνύεται, ωστόσο συγκεκριμένος τρόπος εκτίμησης των εσόδων αυτών (όπως π.χ. συμβαίνει για το σύνολο της Ομάδας Ι Εσόδων).
3. Υπολογίζεται η διαφορά: έξοδα 2013 - έσοδα 2013.

Όπως καθίσταται σαφές από τα ανωτέρω, τα στοιχεία εσόδων-εξόδων 2012-13 είναι καταρχήν απαραίτητα για την εκτίμηση τυχόν ελλείμματος ή πλεονάσματος τρέχοντος έτους..

Σύμφωνα άλλωστε με την υπ' αριθμ. 60/2010 απόφαση του ΣτΕ ο προσδιορισμός των προβλεπόμενων εξόδων (προϋπολογισμός) διενεργείται με βάση επίκαιρες διαπιστώσεις και ακριβή στοιχεία «...αναγόμενα στο έτος στο οποίο αφορά η απόφαση καθορισμού των συντελεστών..., χωρίς να υπολογίζεται κατ' ανάγκην ή να απαιτείται να συσχετίζεται με αντίστοιχες δαπάνες προηγούμενων ετών.». Το γεγονός ότι κατά τη νομολογία για τον υπολογισμό της «μεταβολής των δαπανών», δεν απαιτείται η ύπαρξη «αιτιώδους σχέσης» μεταξύ της προηγούμενης οικονομικής χρήσης με την επόμενη, δεν αναιρεί τα προαναφερθέντα, καθόσον δεν υποδεικνύει τον αυθαίρετο προϋπολογισμό των δαπανών, αλλά παρέχει τη δυνατότητα αποδέσμευσης του προϋπολογισμού των δαπανών τρέχοντος έτους από τις δαπάνες των προηγούμενων ετών. Η όποια όμως εκτίμηση (προϋπολογισμός) δαπανών πρέπει να γίνεται με βάση επίκαιρα στοιχεία (κατά το χρόνο λήψης της απόφασης) και να αιτιολογείται. Σύμφωνα άλλωστε με τις υπ' αριθμ. 3263/82 και 3280/01 αποφάσεις του ΣτΕ, στο σκέλος των εξόδων πρέπει να παρατίθενται «...τα ακριβή χρηματικά ποσά που είναι απαραίτητα για την κάλυψη των δαπανών αυτών κατά το χρόνο λήψεως της απόφασης, καθώς και οι κατά προσέγγιση προβλεπόμενες για τη χρονική περίοδο που αφορά το τέλος αυξήσεις αυτών.».

Η Αν. Προϊσταμένη της Διεύθυνσης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

Δ/νση Οικονομικών ΤΑ

- Τμήμα Εσόδων)

- Τμήμα Οικ. Διοίκησης & Π/Υ

A. Κωστοπούλου